

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2021 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
із спеціальності 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2021 року

_____ Ірина КРАВЕЦЬ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
27 серпня 2021 року, протокол № 1

Заступниця завідувача кафедри,
кандидатка економічних наук, доцентка
27 серпня 2021 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка
28 серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	3
2.	Заплановані результати навчання	4
3.	Програма навчальної дисципліни	7
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	10
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	10
	4.2. Аудиторні заняття	12
	4.3. Самостійна робота студентів	12
5.	Методи навчання та контролю	12
6.	Схема нарахування балів	13
7.	Рекомендовані джерела	13
	7.1. Основні джерела	13
	7.2. Допоміжні джерела	14
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	15

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	–	23 Соціальна робота
2. Код і назва спеціальності	–	232 Соціальне забезпечення
3. Назва спеціалізації	–	немає
4. Назва дисципліни	–	Соціальна політика в Україні
5. Тип дисципліни	–	обов'язкова професійної підготовки
6. Код дисципліни	–	ОП.232.Б.12
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання		
денна форма навчання	–	3/3
заочна форма навчання	–	3/3
10. Семестр		
денна форма навчання	–	5
заочна форма навчання	–	5-6
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,5 / 105
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	–	50
% від загального обсягу	–	47,6
лекційні заняття (годин)	–	26
% від обсягу аудиторних годин	–	52
семінарські заняття (годин)	–	24
% від обсягу аудиторних годин	–	48
самостійна робота (годин)	–	55
% від загального обсягу	–	52,4
тижневих годин:		
аудиторних занять	–	2,9
самостійної роботи	–	3,2
3) заочна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	–	14
% від загального обсягу	–	13,3

лекційні заняття (годин)	– 10
% від обсягу аудиторних годин	– 71,4
семінарські заняття (годин)	– 4
% від обсягу аудиторних годин	– 28,6
самостійна робота (годин)	– 91
% від загального обсягу	– 86,7
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОП.232.Б.2 Соціальна робота - ОП.232.Б.3 Система соціального забезпечення - ОП.232.Б.4 Соціальна психологія
2) супутні дисципліни	– ОП.232.Б.7 Соціальне страхування ОП.232.Б.8 Трудове право - ОП.232.Б.9 Демографія - В.232.Б.4.2 Економіка праці та соціально-трудова відносини
3) наступні дисципліни	– ОП.232.Б.10 Соціальна економіка ОП.232.Б.11 Фінанси соціальної сфери – ОП.232.Б.13 Соціальні допомоги В.232.Б.5.1 Соціологія праці та зайнятості - В.232.Б.5.3 Медичне страхування - В.232.Б.5.5 Соціальна педагогіка
14. Мова вивчення дисципліни	– ОП.232.Б.14 Конфліктологія ОП.232.Б.15 Пенсійне забезпечення – ОП.232.Б.16 Соціальне обслуговування ОП.232.Б.17 Соціальне партнерство – В.232.Б.6.1 Договірна робота у сфері соціального забезпечення – В.232.Б.6.4 Людський розвиток – українська

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<u>Загальні компетентності:</u> ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо при прийнятті рішень та вирішенні проблемних ситуацій у сфері соціального забезпечення. <u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u> СК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи
--	--

	<p>організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.</p> <p>СК6. Здатність планувати та звітувати в системі соціального забезпечення, у тому числі шляхом застосування сучасних інформаційних систем та програмного забезпечення для отримання й обробки даних у сфері соціального забезпечення.</p> <p>СК12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.</p> <p>СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів із надання соціальної допомоги та соціальних послуг для виконання завдань професійної діяльності.</p>
Результати навчання	<p>ПР2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.</p> <p>ПР4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.</p> <p>ПР7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.</p> <p>ПР17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.</p>

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату дисципліни у контексті змісту соціальної політики, її об'єктно-суб'єктної та предметної складових, моделей, механізму реалізації;
1.2)	визначати джерела інформації з питань реалізації соціальної політики та забезпечення соціального розвитку; розуміти методи отримання соціальних даних;
1.3)	називати складові соціальної політики держави, а також причини соціально-економічних проблем в Україні;
1.4)	описувати функції та принципи формування соціальної політики, а також її стратегічні завдання в ринкових умовах господарювання.
<p>2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	пояснити особливості реалізації соціальної політики в умовах ринкових відносин;
2.2)	класифікувати загальні показники чисельності та структури населення;
2.3)	обговорювати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
2.4)	пояснювати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
2.5)	обговорювати основні проблеми соціального розвитку та прогнозувати майбутні наслідки ігнорування їх вирішення для України.
<p>3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	

3.1)	використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;
3.2)	застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту (економічно активному та соціально вразливим категоріям населення), як невід'ємної складової соціальної політики;
	застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення для формування аргументованих висновків з визначення ефективності заходів соціальної політики держави в контексті соціально-економічної підтримки населення;
3.3)	виявляти напрями регулювання соціальних процесів через призму покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки у суспільстві.
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення, яка слугує відображенням процесів, що відбуваються у соціальній сфері та соціальному забезпеченні населення;
	збирати (у тому числі шляхом опитування та спостереження), систематизувати, аналізувати та критично оцінювати інформацію щодо реалізації політики держави у соціальній сфері;
4.2)	розділяти соціальні нормативи, як компоненти процесу стандартизації соціальної політики, розуміти їх взаємозв'язок та взаємообумовленість, а також залежність від соціально-економічної складової розвитку суспільства;
4.3)	виводити можливі наслідки невиваженої соціальної політики у контексті збереження соціально-економічної безпеки держави.
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	аргументувати необхідність регулювання соціальної сфери шляхом визначення соціальних проблем та потреб, причин їх виникнення, напрямів розвитку, соціального стану певних категорій населення;
5.2)	узагальнювати факти щодо рівня матеріально-економічного захисту різних категорій населення з метою виявлення тенденцій відтворювальних процесів у соціальній сфері;
5.3)	обґрунтовувати актуальність процесів у соціальній сфері та соціальному забезпеченні населення, необхідність соціально-економічної підтримки різних категорій населення.
6. Оцінювання	
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати ефективність соціально-економічної підтримки населення, дієвість державної соціальної політики та соціального забезпечення загалом;
6.2)	робити висновок щодо вибору шляхів соціально-економічної підтримки різних категорій населення.
7. Створення (творчість)	
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	складати завдання щодо проведення наукових досліджень з питань стану та перспектив реалізації соціальної політики держави;
7.2)	розробляти пропозиції щодо покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки в державі.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна політика як функція державного управління

Сутність соціальної політики держави. Об'єкт, суб'єкт, предмет соціальної політики. Принципові умови реального існування соціальної держави. Складові соціальної політики держави. Мета вивчення дисципліни. Зв'язок соціальної політики як навчального предмету з дисциплінами економічного і соціального характеру.

Основні завдання та принципи соціальної політики. Стратегічні завдання соціальної політики. Принципи соціальної політики держави.

Держава та її роль в реалізації соціальної політики. Напрями соціальної політики держави. Шляхи досягнення мети соціальної політики. Функції системи відносин соціальної політики як економічної категорії: досягнення збалансованості інтересів господарюючих суб'єктів; перерозподільна; відтворювальна; стимулююча; регулююча. Держава загального добробуту. Рівні соціальної політики.

Соціальна політика і соціальна справедливість. Сутність соціальної справедливості. Сталий людський розвиток як засіб досягнення соціальної справедливості .

Тема 2. Моделі соціальної політики в різних економічних системах

Соціальна політика у ринковій системі. Напрями соціальної політики держави за ринкових умов.

.Характеристика моделей соціальної політики в країнах з розвинутою ринковою економікою. Основні моделі соціальної політики: ліберальна, корпоративна і суспільна. Американська модель соціальної політики. Шведська модель соціальної політики. Німецька модель соціальної політики. Англосаксонська модель соціальної політики. Японська модель соціальної політики.

.Досвід Японії, США, Швеції в формуванні соціального забезпечення.

.Напрями і перспективи розвитку соціальної політики в Україні за ринкових умов. Стратегічні цілі роботи Міністерства соціальної політики України. Чинники удосконалення соціальної політики в Україні. Реформування соціальної політики України.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні

Соціальні нормативи як відправна точка соціальної політики. Групи соціальних нормативів.

Процес стандартизації соціальної політики. Державні соціальні стандарти - основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики. Державні соціальні гарантії. Прожитковий мінімум.

Класифікація соціальних нормативів. Рівні соціальних стандартів і нормативів.

Базовий державний мінімальний соціальний стандарт. Принципи соціальної стандартизації. Цілі процесу соціальної стандартизації. Завдання соціальної стандартизації.

Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні. Державні соціальні стандарти у сфері доходів населення. Державні соціальні нормативи у сфері соціального обслуговування. Основні та додаткові види державних соціальних гарантій.

Правове забезпечення соціальної політики. Нормативно-методичне забезпечення соціальної політики.

Міністерство соціальної політики як суб'єкт реалізації соціально-політичних завдань країни. Міжнародно-правове регулювання відносин у сфері соціальної політики. Основні характеристики механізму реалізації прав людини. Проблеми в реалізації соціальної політики та шляхи їх вирішення.

Тема 4. Планування і фінансування розвитку соціальної сфери

Поняття соціальної сфери та її галузі. Групи соціальних інститутів. Галузі соціальної сфери: освіта, охорона здоров'я, культура і мистецтво, соціальний захист населення.

Рівні управління соціальною сферою. Повноваження державних органів влади. Повноваження регіональних і місцевих органів влади.

Джерела фінансування соціальної сфери: бюджетні, позабюджетні, зовнішні. Структура державної соціально-страхової системи.

Напрями покращення фінансування соціальної сфери в Україні. Фінансування освіти. Становлення, розвиток та ефективність сімейної медицини. Загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування і цільові медичні збори. Створення ринку медичних послуг.

Тема 5. Соціальна політика у сфері регулювання сімейних відносин та відтворення населення

Соціальна політика як чинник розвитку сімейно-шлюбних відносин. Концептуальні ідеї та моделі сімейної політики. Завдання суб'єктів соціальної політики щодо розвитку сімейно-шлюбних відносин. Особливості трансформації інституту шлюбу в Україні. Проблеми української сім'ї.

Роль родини в моральному становленні особистості. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах. Життєва успішність і сім'я. Шлюбно-сімейні настанови сучасної студентської молоді.

Чинники, що формують державну сімейну політику України. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту багатодітної сім'ї на сучасному етапі розвитку українського суспільства.

Особливості соціальної політики щодо відтворення населення та подолання демографічної кризи.

Тема 6. Соціальна робота як вид суспільної діяльності та складова соціальної політики

Сутність соціальної роботи. Суб'єкти соціальної роботи. Об'єкти соціальної роботи. Функції соціальної роботи. Історія розвитку соціальної роботи в Україні.

Соціальне середовище. Соціальні відносини. Соціалізація. Соціальна активність та її види. Соціальна діяльність. Соціальна реабілітація. Соціальна адаптація. Соціальне інспектування

Закономірності та принципи соціальної роботи.

Характеристика категорій клієнтів соціальної роботи. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів.

Методи та форми соціальної роботи.

Управління та менеджмент у соціальній роботі.

Тема 7. Соціальна політика в гуманітарній сфері

Сутність гуманітарної сфери. Основні принципи гуманітарного розвитку. Поняття гуманітарної політики. Соціально-гуманітарна політика.

Механізми державного регулювання розвитку соціально-гуманітарної сфери. Міжнародна гуманітарна політика. Гуманітарний потенціал нації.

Пріоритетні напрями соціальної політики в галузі освіти.

Пріоритетні напрями соціальної політики в галузі науки.

Пріоритетні напрями соціальної політики в галузі охорони здоров'я.

Політика у сфері туризму, спорту та фізичної культури.

Тема 8. Система соціального захисту населення. Соціальний захист економічно активного та соціально вразливих категорій населення

Сутність, мета та складові соціального захисту населення. Система соціального захисту. Інструменти системи соціального захисту населення в Україні. Соціальне страхування. Соціальні послуги. Соціальна допомога. Соціальні гарантії.

Підсистеми соціального захисту населення.

Соціальний захист населення в інституційному вимірі. Вплив на соціальний захист населення соціальних інститутів та інституцій. Суспільно-економічна необхідність соціального захисту населення. Соціальні ризики та їх класифікація

Характеристика категорій “економічно активне населення” та “економічно неактивне населення”. Причини соціального захисту економічно активного населення.

Система соціального захисту економічно активного населення. Універсальні та спеціальні інструменти соціального захисту зайнятого населення.

Соціально вразливі категорії населення як пріоритетний напрям соціальної політики. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки соціально вразливих категорій населення. Державна молодіжна політика, її фінансування та гарантії соціального захисту молодих громадян. Центри соціальних служб та види соціальних послуг для молоді. Державна соціальна допомога сім'ям з дітьми та її види. Державна соціальна допомога інвалідам. Державна цільова соціальна програма подолання та запобігання бідності на період до 2030 року.

Соціальний захист та соціальне обслуговування населення в умовах війни. Соціальна політика в умовах надзвичайних ситуацій.

Тема 9. Державне регулювання зайнятості як важлива складова соціальної політики

Зайнятість як основоположна характеристика ринку праці та об'єкт політики держави. Державна політика зайнятості в Україні на сучасному етапі. Соціальна сутність зайнятості. Ринок праці, як важлива багатопланова сфера економічного і соціально-політичного життя суспільства.

Зайнятість населення і ринок праці. Сучасні нетрадиційні форми зайнятості населення та проблеми їх державного регулювання. Теоретичні основи державного регулювання зайнятості населення. Державна політика зайнятості і ринковий механізм. Активна і пасивна політика зайнятості. Правове забезпечення державного регулювання зайнятості в Україні. Державний Фонд зайнятості. Державна Служба зайнятості. Головні функції служби зайнятості. Організація діяльності служби зайнятості. Інформаційне і наукове забезпечення державного регулювання зайнятості. Глобалізація економіки і зайнятість населення

Соціальне партнерство і соціальні проблеми зайнятості. Економічні механізми державного регулювання зайнятості.

Тема 10. Урегулювання та вирішення соціально-трудових конфліктів

Сутність соціально-трудового конфлікту, їх різновиди, причини і умови виникнення. Види протиріччя. Сутність змагання, конкуренції, соціальної боротьби, соціального конфлікту, соціально-трудового конфлікту. Класифікація трудових конфліктів. Типові функції конфліктів. Страйк та його типи.

Методи управління соціально-трудовами конфліктами. Сутність вирішення конфлікту. Методи управління конфліктами.

Способи врегулювання трудових конфліктів в Україні.

Регулювання переговорних процесів. Посередництво. Рівні вирішення конфлікту.

Соціальне партнерство як досягнення злагоди в колективному трудовому спорі (конфлікті).

Тема 11. Соціальна політика держави у сфері пенсійного забезпечення населення

Пенсія як соціально-політична категорія. Пенсійні фонди. Суб'єкти пенсійного забезпечення.

Види пенсій та критерії їх призначення. Пільгові пенсії за новими умовами. Пенсії по інвалідності. Втрата годувальника. Пенсії в разі втрати годувальника. Пенсія за

вигляду років. Соціальна пенсія. Пенсія науково-педагогічним працівникам.

Сучасний стан і проблеми пенсійної системи України

Мета, напрями і завдання пенсійної реформи. Рівні пенсійної реформи. Солідарна система пенсійного забезпечення. Накопичувальна пенсійна система. Додаткова накопичувальна система.

Тема 12. Молодіжна політика в Україні та проблеми молоді.

Молодь як особлива група суспільства, її властивості. Місце проблем молоді в сучасну добу соціально-економічного й політичного розвитку суспільства.

Державна молодіжна політика в Україні, її завдання. Фінансування державної молодіжної політики та гарантії соціального захисту молодих громадян

Концепція державної молодіжної політики в Україні, шляхи її реалізації. Пріоритети державної політики у молодіжній сфері. Сучасні засади державної молодіжної політики.

Мета державної молодіжної політики в Україні. Суб'єкти державної молодіжної політики в Україні. Основні принципи державної молодіжної політики.

Основні напрями державної молодіжної політики в Україні. Нормативно-правові акти, що регулюють державну молодіжну політику. Центри соціальних служб для молоді та напрями їх діяльності

Тема 13. Роль соціального партнерства у реалізації соціальної політики України. Соціальне партнерство у територіальних громадах.

Соціальне партнерство як суспільне явище та чинник розбудови соціальної держави.

Соціальне партнерство як механізм взаємодії громадянського суспільства та влади.

Формування соціального партнерства у сфері соціальної допомоги й соціальних послуг . Соціальне партнерство у громадах. Діагностика соціальної ситуації у громад. SWOT – аналіз у сфері соціальної допомоги. Структура стратегії вирішення соціальних проблем. Схема розробки плану вирішення соціальних проблем. Визначення потреб населення. Соціальне партнерство у територіальних громадах. Про взаємодію соціальних партнерів в процесі вирішення проблемних питань вразливих верств населення

Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг соціальної допомоги.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин										
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції		Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1.	Соціальна політика як функція державного управління	5	2	1	-	-	2	5,5	0,5	-	-	5
2.	Моделі соціальної політики в різних економічних системах	5	2	1	-	-	2	5,5	0,5	-	-	5

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
3	Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні	7	2	2	-	-	3	6,75	0,5	0,25	-	-	6
4	Планування і фінансування розвитку соціальної сфери	8	2	2	-	-	4	6,5	0,5		-	-	6
5	Соціальна політика у сфері регулювання сімейних відносин та відтворення населення	9	2	2	-	-	5	8,5	1	0,5	-	-	7
6	Соціальна робота як вид суспільної діяльності та складова соціальної політики	8	2	2	-	-	4	8,25	1	0,25	-	-	7
7	Соціальна політика в гуманітарній сфері	8	2	2	-	-	4	9	0,5	0,5	-	-	8
8	Система соціального захисту населення. Соціальний захист економічно активного населення та соціально вразливих категорій населення	10	2	2	-	-	6	10,5	1	0,5	-	-	9
9	Державне регулювання зайнятості як важлива складова соціальної політики	9	2	2	-	-	5	9,5	1	0,5	-	-	8
10	Урегулювання та вирішення соціально-трудоу конфліктів	9	2	2	-	-	5	9,5	1	0,5	-	-	8

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
11	Соціальна політика держави у сфері пенсійного забезпечення населення	9	2	2	-	-	5	9,5	1	0,5	-	-	8
12	Молодіжна політика в Україні	9	2	2	-	-	5	8,25	1	0,25	-	-	7
13	Роль соціального партнерства у реалізації соціальної політики України. Соціальне партнерство в територіальних громадах.	9	2	2	-	-	5	7,75	0,5	0,25	-	-	7
	Всього годин	105	26	24	-	-	55	105	10	4	-	-	91

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання (реферати). Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами є обов'язковим, проте за узгодженням з викладачем може бути виконана інша робота (тези, статті з дисципліни).

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) доповіді;
- 2) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 3) рішення практичних завдань.

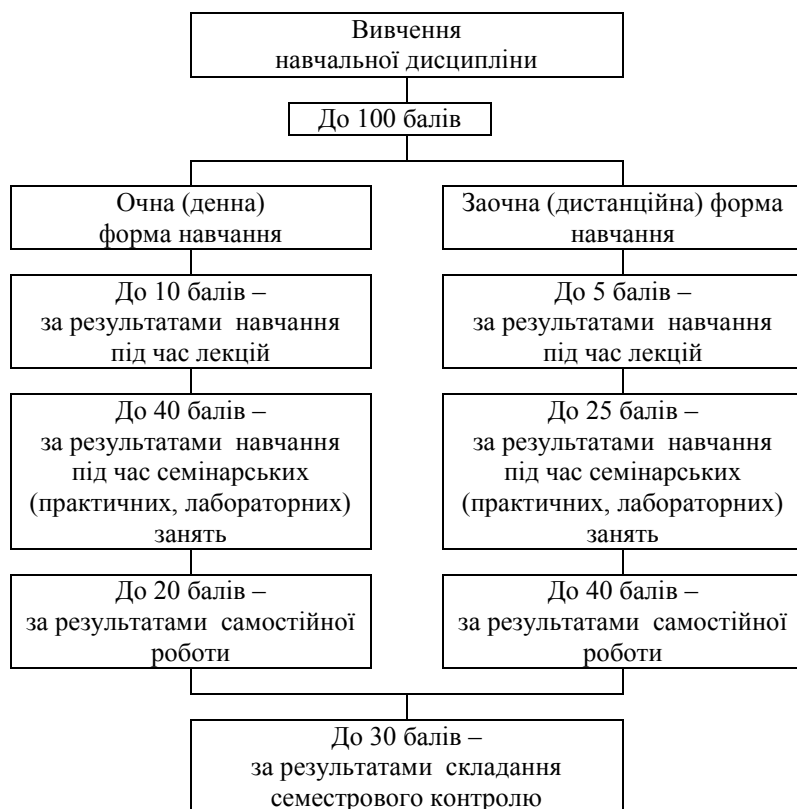
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів на лекції щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі відкритих питань;
- 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ;
- 5) вирішення практичних завдань.

Структура екзаменаційного білету: два теоретичних питання, одна задача.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Історія та теорія соціальної політики України : навч. посібн. / За ред. А.О. Ярошенко. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 289 с.

2. Ярошенко А. О., Семігіна Т. В., Сушицька Н. В. Історія та теорія соціальної політики України : навч. посібн. / За ред. А.О. Ярошенко. К., НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 289 с.
3. Актуальні проблеми соціальної політики України : навч. посібн. / За ред. А. О. Ярошенко. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 222 с.
4. Іщенко А. О., Овчаренко А. О., Подолян Я. В. Соціальна і гуманітарна політика: навч.-метод. посіб.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2011. 400 с.
5. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 352 с.
6. Скуратівський В., Палій О. Основи соціальної політики: Навч. посібник. К.: МАУП, 2002. 200 с.
7. Соціальна політика : навч. посіб. / за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 318 с.
8. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. К., 2015. 244 с.
9. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки : навч. посіб. Київ : Персонал, 2018. 248 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp>.
2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-ХІУ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
3. Про мінімальний споживчий бюджет: Закон України від 03.07.1991 р. № 1284-ХІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1284-12>.
4. Про індексацію грошових доходів населення: Закон України від 03.07.1991 р. № 1282-ХІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>.
5. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-УІІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-ІІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
7. Економічна ефективність та соціальна справедливість : пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи : кол. моногр. НАН України, Секція суспільних і гуманітарних наук. Київ, 2019. 350 с.
8. Соціальна й інноваційна політика в Україні: стратегічне та проектне управління в умовах соціально орієнтованої економіки. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 17. С. 312-318.
9. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні : монографія; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2015. 244 с
10. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.] / Львівський регіональний Інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості, Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
11. Лопушняк Г. С. Державна соціальна політика як передумова економічного розвитку України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 372 с.
12. Ярова Л. В. Соціальна політика України в контексті європейської інтеграції : монограф.

- заклад "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського". Одеса : Фенікс, 2011. 320 с.
13. Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки (колективна монографія). Лібанова Е. М., Макарова О. В., Курило І. О. та ін.; за ред. Е. М.Лібанової. Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2012. 320 с.
  14. *Ніколаєць К.М.* Соціальна політика в Україні (у 90-х роках ХХ ст.). Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 296 с.
  15. *Гончарова С. Ю., Гончаров А. Б., Аграмакова Н. В.* Соціальна економіка: сутність, принципи, функції та основні орієнтири для України. Бізнес Інформ. 2018. № 3. С. 21-26.
  16. Цілі сталого розвитку 2019. Моніторинговий звіт. Державний комітет статистики України. Київ, 2019. 92 с.
  17. Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних. Аналітичний звіт. GEF, UNDP в Україні. Київ, 2017. С. 62-63.
  18. Актуальні проблеми та напрями розвитку потенціалу соціально-економічних систем в умовах конкуренції : монографія. За заг. ред. Л. Л. Калініченко. Харків : ФОП Панов А. М., Видав. ТОВ "В справі", 2017. 275 с.
  19. *Рибак Г. І.* Напрями державної політики підвищення якості життя населення України. *Соціальна економіка*. 2016. Вип. 2. С.130-134.
  20. *Головащенко О. С.* Щодо моделей соціальної держави. Вісник СевНТУ. 2011. Вип. 116. С. 10–15.
  21. *Лебедєва О. А.* Особливості соціальної спрямованості економічного розвитку України. Економіка та держава. 2014. № 3. С. 101-103.
  22. [Система соціальних служб і служб соціальної роботи](#) : навч.-метод. комплекс / укл. Н. О. Мирошніченко. Київ : Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2010. 40 с.
  23. *Гончарова С. Ю., Гончаров А. Б.* Соціальна концепція гарантованого (базового) доходу населення. Бізнес Інформ. 2016. № 4. С. 138–142.
  24. Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2015. 204 с.
  25. Соціальний захист населення України. Статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2016. 113 с.
  26. Вимірювання якості життя в Україні. Аналітична доповідь. Лібанова Е. М., Гладун О. М., Лісогор Л. С. та ін.; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи, Програма розвитку ООН, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Київ, 2013. 48 с.
  27. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін: зб. наук. пр. / голов. ред. В. М. Ворона, М.О. Шульга. Інститут соціології НАН України. Київ, 2016, Вип. 3 (17). 546 с.
  28. Ольчак М., Ростек К. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах : посіб. Київ, 2019. 57 с.
  29. Соціальний захист населення України. Статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2021. 129 с.
  30. Вимірювання якості життя в Україні. Аналітична доповідь / Лібанова Е. М., Гладун О. М., Лісогор Л. С. та ін.; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи, Програма розвитку ООН, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Київ. 2013. 48 с.
  31. Українське суспільство : моніторинг соціальних змін: зб. наук. пр. / Голов. ред. В.М. Ворона, М.О. Шульга / Інститут соціології НАН України. Київ, 2016, Вип. 3 (17). 546 с.
  32. Соціальна інфраструктура на шляхах реформування місцевого самоврядування : монограф. / за наук. ред. В. М. Новікова, З. Сіройча. Київ-Варшава, 2018. 431 с.

33. Українське суспільство в умовах війни. 2022 : монограф. / за ред. Є. Головахи, С. Макеєва. Київ : Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с.
34. Українське суспільство: міграційний вимір : національна доповідь / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. 396 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.msp.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України.
2. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
5. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби статистики України.
https://ukrstat.org/uk/operativ/oper_new.html
6. Проект Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період на період 2015-2025. http://healthsag.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/Proekt-Strategiyi-reformi_OZ.pdf.
7. Проблеми соціально-демографічного розвитку та соціальна політика в Україні. <http://www.niss.gov.ua/book/strateg2>.
8. <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> - Офіційний сайт Головного управління статистики у Хмельницькій області.
9. <http://www.nbu.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

ОНОВЛЕНО :

Доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук, доцентка
22 серпня 2022 року

_____ Ірина КРАВЕЦЬ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування
23 серпня 2022 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка
економічних наук, доцентка
23 серпня 2022 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Обліковий обсяг оновлення 0,2 ум.др.арк.